

Forslag

til

Færdselslov for Grønland.

Fremsat den 17. februar 1966 af *justitsministeren*.

I. Indledende bestemmelser.

§ 1. Loven gælder for veje, pladser og andre områder, som benyttes til almindelig færdsel af en eller flere færdselsarter. Den gælder dog ikke for kørsel med hundeslæde på slædevejene.

§ 2. Ved anvendelsen af loven skal følgende definitioner lægges til grund:

- 1) *Køretøj*: Enhver indretning, som kan køre på vej uden skinner, hvad enten den er forsynet med hjul, bæltter, valser, meder eller andet.
- 2) *Motordrevet køretøj*: Køretøj, der er forsynet med motor som drivkraft.
- 3) *Motorkøretøj*: Motordrevet køretøj, der hovedsagelig er indrettet til selvstændigt at benyttes til person- eller godsbeholdning, eller som er konstrueret til eller uden væsentlig konstruktiv forandring kan ændres til en hastighed af over 30 km i timen.

Stk. 2. For cykel med hjælpemotor, på hvilken motoren ikke kan fremdrive cyklen med større hastighed end 30 km i timen ad vandret vej, gælder reglerne om motordrevne køretøjer kun, hvor dette er særlig bestemt. Justitsministeren fastsætter i øvrigt, hvilke forskrifter en cykel, der er udstyret med motor, skal opfylde for at kunne anses som cykel med hjælpemotor.

Stk. 3. Justitsministeren afgør i tvivlstilfælde endeligt, om et køretøj skal henføres under de i stk. 1 nævnte definitioner.

Justitsmin. j. nr. L.A. 55/66.

II. Bestemmelser om køretøjer.

A. Køretøjers indretning og udstyr.

§ 3. Ethvert køretøj skal være således indrettet og holdes i en sådan stand, at det kan benyttes uden unødigt fare og ulempe for andre samt uden skade for vejene.

Stk. 2. Ejeren eller den person (brugeren), som har varig rådighed over køretøjet, er ansvarlig for, at køretøjet er i lovlig stand.

Stk. 3. Føreren af et køretøj skal til enhver tid være opmærksom på, at køretøjet er i forsvarlig stand.

§ 4. Justitsministeren fastsætter bestemmelser om køretøjers indretning og udstyr m. v. samt om, hvilke påskrifter og mærker køretøjer af kontrolmæssige grunde skal være forsynet med.

B. Kontrol med køretøjer.

§ 5. Ethvert motorkøretøj skal, forinden køretøjet tages i brug, være registreret og forsynet med nummerplader. Justitsministeren kan for visse områder gøre undtagelse fra denne bestemmelse.

Stk. 2. De nærmere regler om registrering og om godkendelse af køretøjernes indretning og udstyr m. v. fastsættes af justitsministeren.

Stk. 3. Justitsministeren kan foreskrive registrering af andre motordrevne køretøjer samt af køretøjer, der er bestemt til at trækkes af motordrevne køretøjer.

Stk. 4. Forsvarets køretøjer registreres efter regler, der fastsættes af forsvarsministeren.

§ 6. Politiet er altid berettiget til at standse ethvert køretøj og lade det undersøge eller til at kontrollere, at føreren opfylder betingelserne for lovligt at kunne føre køretøjet.

Stk. 2. Politiet kan til enhver tid forlange et motordrevet køretøj eller et køretøj, der er bestemt til at trækkes af et motordrevet køretøj, fremstillet til eftersyn af, om det vedblivende fyldestgør de i denne lov eller i henhold til loven stillede fordringer. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om periodisk syn af sådanne køretøjer.

Stk. 3. Findes et køretøj ved eftersyn efter stk. 1 og 2 ikke at opfylde forskrifterne, kan politiet forbyde dets benyttelse og fjerne dets nummerplader. Det samme gælder, såfremt et køretøj ikke fremstilles efter tilsigelse i henhold til stk. 2.

§ 7. Gebyrer for registrering og syn kan fastsættes af justitsministeren.

C. Ikke-grønlandske køretøjer.

§ 8. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om benyttelse på Grønland af køretøjer, der er hjemmehørende eller registreret andet sted.

III. Bestemmelser vedrørende førere af køretøjer m. v.

§ 9. Et køretøj må ikke føres eller forsøges ført af nogen, der på grund af sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn, påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler eller af lignende årsager befinder sig i en sådan tilstand, at han er ude af stand til at føre et køretøj af den pågældende art på betryggende måde.

§ 10. Køretøj må ikke føres eller forsøges ført af nogen, der har nydt spiritus i et sådant omfang, at han er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde.

Stk. 2. Er der grund til at antage, at en person har overtrådt bestemmelsen i stk. 1, kan politiet fremstille ham for en læge til

undersøgelse, herunder til udtagelse af blod- og urinprøve til bestemmelse af alkoholconcentrationen. Justitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om lægeundersøgelsen.

Stk. 3. Når en person, der på et offentligt beværtningssted har nydt spiritus, og om hvem værten eller hans medhjælper ved eller har føje til at antage, at han er fører af motordrevet køretøj eller cykel med hjælpemotor, på grund af spiritusnydelsen ikke er i stand til at føre et sådant køretøj på fuldt betryggende måde, skal værten eller medhjælperen gøre sit, eventuelt ved tilkaldelse af politiet, til at hindre, at han i denne tilstand fører eller forsøger at føre køretøjet.

§ 11. Motorkøretøj må kun føres af personer, der hos politiet har erhvervet førerbevis. Under kørslen skal føreren altid have førerbeviset hos sig og på forlangende forevise det for politiet.

Stk. 2. Førerbevis kan kun udstedes til personer, der er fyldt 18 år, jfr. dog stk. 3. Andrageren skal være ædruelig og i besiddelse af tilstrækkelig syns- og høreevne samt i øvrigt af den fornødne åndelige og legemlige forlighed. Han skal ved en prøve godtgøre at være i besiddelse af tilstrækkelig kørefærdighed og fornødent kendskab til køretøjet og dets behandling samt færdselslovgivningens bestemmelser.

Stk. 3. Justitsministeren kan tillade, at der meddeles personer, som ikke fyldestgør de almindelige forlighedsbetingelser, særlige førerbeviser, samt at førerbevis til langsomtkørende invalidekøretøjer udstedes til personer, der er fyldt 16 år.

Stk. 4. Justitsministeren kan fastsætte mere vidtgående betingelser for udstedelse af førerbevis til motorkøretøjer, der benyttes erhvervs-mæssigt til befordring af personer. Sådant førerbevis kan nægtes den, der er dømt for en forbrydelse, som begrundes en nærliggende fare for misbrug af førerbeviset.

Stk. 5. Politiet kan til enhver tid tage førerbeviset tilbage, når den pågældende ikke længere opfylder betingelserne for at få førerbevis. Førerbevisindehavere er pligtige at underkaste sig de til afgørelse heraf fornødne undersøgelser. Spørgsmålet, om den pågældende må anses for ædruelig, jfr.

stk. 2, kan til enhver tid indbringes for domstolene.

Stk. 6. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om førerbeviser, herunder om førerprøver og førerbevisernes gyldighedstid og fornyelse. Ministeren kan fastsætte bestemmelser om gebyr for førerprøve og førerbevis.

Stk. 7. For militære personer, der i uniform fører et under forsvaret hørende køretøj, der er mærket som militærkøretøj, udsteder de militære myndigheder førerbeviset efter prøve aflagt for en af forsvarsministeren beskikket sagkyndig.

§ 12. Cykel med hjælpemotor må kun føres af personer, der er fyldt 16 år.

Stk. 2. For andre motordrevne køretøjer end de i § 11 nævnte fastsætter justitsministeren, hvilke krav der skal stilles til føreren, herunder om førerbevis skal kræves.

§ 13. Øvelseskørsel for personer, der udanner sig til kørsel med motorkøretøj, må kun finde sted med et køretøj, der er godkendt dertil af politiet, og under vejledning og overvågen af en af politiet godkendt person. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler herom, herunder regler om, hvem der skal anses som fører af øvelseskøretøjet.

§ 14. Ejeren (brugeren) af et køretøj er på politiets begæring forpligtet til at give oplysning om, hvilke personer der som fører har benyttet køretøjet.

§ 15. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om adgang for personer, der ikke er bosiddende her i riget, til under midlertidigt ophold i Grønland at føre motorkøretøj samt om udfærdigelse af førerbevis for personer, der har ret til at føre motorkøretøj i udlandet.

IV. Færdselsregler.

A. Bestemmelser for al færdsel.

§ 16. Vejfarende skal optræde hensynsfuldt og udvise agtpågivenhed, så at der ikke opstår fare eller forvoldes skade eller ulempe for andre, og således at færdselen ikke unødigt hindres eller forstyrres. Pligten til at vise hensyn gælder også over for dem, der bor eller opholder sig ved vejen.

Stk. 2. Særlig hensyntagen skal udvises over for børn og over for personer, der på foreskreven måde bærer et af justitsministeren for invalider fastsat mærke. Dette mærke må kun bæres af personer med manglende eller svækket syn eller hørelse, eller som lider af anden legemlig mangel, der er til særlig ulempe for dem i færdselen.

Stk. 3. Over for hundekøretøjer og over for husdyr, der drives, skal kørende vise særligt hensyn og om fornødent standse.

§ 17. Vejfarende skal efterkomme de anvisninger, som gives af politiet ved tegn, færdselstavler, afmærkning eller signaler. Vejfarende skal standse, når politiet giver tegn dertil.

Stk. 2. Politiet kan regulere færdselen på steder, hvor det skønnes nødvendigt, og fastsætte bestemmelser om benyttelsen af de enkelte veje.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter forskrifter for indretning og anbringelse af færdselstavler, lys- eller lydsignaler og anden afmærkning eller indretning på eller ved vej til regulering af eller til advarsel eller vejledning for færdselen.

§ 18. Enhver, der med eller uden egen skyld bliver delagtig i en påkørsel eller andet færdselsuheld, skal straks standse og efter bedste evne yde hjælp til tilskadekomne og i øvrigt deltage i de forholdsregler, som uheldet giver anledning til. De pågældende har gensidigt pligt til på forlangende at opgive navn og bopæl og har i øvrigt pligt til at give de oplysninger om uheldet, som de er i stand til.

Stk. 2. Er der sket skade på personer, heste, kreaturer, hunde, køretøjer eller andre genstande af ikke ubetydelig værdi, og er der ingen til stede, som er i stand til at affordre føreren af det køretøj, med hvilket skaden er forvoldt, oplysning om navn og bopæl, skal han snarest muligt gøre anmeldelse til politiet eller ejeren om uheldet. Er færdselstavler eller signaler eller spæringer og lygter ved vejarbejder bragt ud af stilling, skal føreren straks efter evne bringe afmærkningen i orden igen. Såfremt skaden ikke er fuldstændig afhjulpet, skal han snarest muligt rette henvendelse til politiet eller kommunefogeden,

§ 19. Det er forbudt at springe op på, at hage sig fast i et køretøj under kørsel eller at hænge slæde, trækvogn, legevogn eller lignende efter køretøj.

§ 20. Genstande, som kan være til ulempe for færdselen, må ikke henlægges eller henstilles på vej uden tilladelse fra politiet, der kan betinge tilladelsen af, at der foretages passende afmærkning. Glasskår, søm, olie og andet, der kan medføre fare eller ulempe for færdselen, må ikke henkastes eller efterlades på vejen.

Stk. 2. Skure, plankeværker og lignende må på vej ikke anbringes eller indrettes således, at de hindrer udsynet for vejfarende eller på anden måde er til ulempe for færdselen.

Stk. 3. Skilte, reklamer, lysindretninger eller lignende, der kan ses fra vej, kan af politiet forlanges fjernet, hvis de har lighed med færdselstavler, afmærkning eller signaler, eller hvis de kan virke vildledende eller være til særlig ulempe for færdselen.

B. Bestemmelser for kørende.

§ 21. Kørende skal holde så langt til højre, som omstændighederne, herunder hensynet til andre vejfarende, tillader det.

Stk. 2. Det er en kørendes pligt ved igangsætning fra kanten af kørebanen og ved enhver ændring af færdselsretning at forvisse sig om, at manøvreren kan ske uden fare eller væsentlig ulempe for bagfra kommende færdsel.

Stk. 3. Et køretøj, som kører bag et andet, skal holde så stor en afstand fra dette, at der ikke er fare for påkørsel, såfremt det forreste køretøj standser, eller dets hastighed mindskes.

§ 22. Før forberedelsen og udførelsen af en svingning skal føreren påse, at manøvreren kan foretages uden ulempe for bagfra kommende. Svingning til venstre må afvente forbikørsel af modgående færdsel.

Stk. 2. Vending og baglænskørsel må kun foretages, når det kan ske uden ulempe for anden færdsel.

§ 23. Kørehastigheden skal til enhver tid være afpasset efter forholdene med sær-

ligt hensyn til andres sikkerhed og må aldrig blive større, end at føreren bevarer fuldt herredømme over køretøjet.

Stk. 2. Politiet kan efter forhandling med kommunalbestyrelsen bestemme, at kørehastigheden i de enkelte kommuner eller dele af disse ikke må overstige bestemte grænser.

Stk. 3. Politiet kan endvidere fastsætte hastighedsgrænser for bestemte vejstrækninger.

§ 24. Når kørende møder hinanden, skal begge i god tid holde tilstrækkeligt til højre og om fornødent nedsætte farten. Er vejen delvis spærret, skal det køretøj, i hvis kørebanehalvdel spærringen er, om fornødent holde tilbage.

§ 25. Overhaling må kun foretages, når det kan ske uden ulempe for såvel forfra som bagfra kommende færdsel, og når der er fri oversigt over kørebanen. Overhaling foran eller i vejkryds må kun ske, når omstændighederne tillader det, og under iagttagelse af særlig forsigtighed.

Stk. 2. Overhaling skal ske til venstre. Dog kan cykler, herunder cykler med hjælpemotor, overhale køretøj af anden art til højre. Overhaling af et køretøj, der er i færd med at svinge til venstre, må kun ske til højre.

Stk. 3. Føreren af det foran kørende køretøj skal, når han bliver opmærksom på, at den bagfra kommende vil overhale, holde til højre og om fornødent nedsætte hastigheden, således at overhaling kan ske uden fare. Den overhalende må efter overhalingen ikke holde til højre, før han er nået så langt frem foran det andet køretøj, at dette ikke udsættes for fare eller væsentlig ulempe.

§ 26. Ubetinget vigepligt for færdselen fra begge sider har den, der kører ud fra markvej, ejendom eller grundstykke, parkeringsplads eller holdeplads.

Stk. 2. Når kørende i andre tilfælde færdes ad baner, der skærer hinanden, har føreren af det køretøj, som har det andet køretøj på sin højre side, vigepligt. Herved fritages dog ikke nogen fører for pligten til at iagttage særlig agtpågivenhed ved kørsel fra en vej ind på eller over en anden.

§ 27. Køretøj må ikke standses eller parkeres på et sådant sted eller på en sådan måde, at der opstår fare for andre eller unødigt voldes ulempe for færdselen. Køretøjer skal stilles ved kørebanens yderkant eller om muligt uden for denne. Havareret køretøj skal snarest muligt fjernes fra kørebanen.

Stk. 2. Åbning af vognløb, udstigning og på- eller aflæsning skal foretages på en sådan måde, at det kan ske uden fare og til mindst mulig ulempe for færdselen.

§ 28. Når det er nødvendigt for at afværge fare, skal kørende ved lyd- eller lyssignal eller på anden hensigtsmæssig måde henlede andres opmærksomhed på faren. Unødvendig eller hensynsløs signalgivning er forbudt.

Stk. 2. Tegn for ændring eller angivelse af færdselsretning skal gives, når som helst det er påkrævet som vejledning for den øvrige færdsel.

Stk. 3. Kørende, der standser eller hurtigt nedsætter hastigheden, skal forud til underretning for bagfra kommende ved tegn tydeligt tilkendegive deres hensigt.

§ 29. Ved kørsel i lygtetændingstiden, der fastsættes for hver kommune af politiet, samt i tæt tåge og under lignende dårlige lysforhold skal de foreskrevne lygter holdes tændt.

Stk. 2. Ved kørsel på vej, der er tilstrækkeligt oplyst, og ved møde med andet køretøj må blændende lys ikke anvendes.

§ 30. Personer eller gods må ikke være anbragt på en sådan måde på køretøjet, at føreren ikke har fri udsigt fremetter og til siderne, eller at hans fri og uhindrede brug af betjeningsapparater og førerspejl indskrænkes, at lygter eller tegngivningsapparater dækkes, eller således, at det i øvrigt kan volde fare eller ulempe under kørselen. Lasten skal være anbragt således, at den ikke forskyder sig, falder af eller volder unødigt støj.

Stk. 2. Under kørsel med gods, som rager ud over køretøjet, skal der udvises særlig forsigtighed. Nærmere regler om kørsel med sådant gods og dets afmærkning kan fastsættes af justitsministeren.

§ 31. Fører af motordrevet køretøj skal behandle motoren således, at den ikke forvolder uforholdsmæssig støj eller unødigt udvikler røg, damp eller gasarter. Disse regler gælder også for cykel med hjælpemotor.

§ 32. På en cykel, cykel med hjælpemotor eller motorcykel må ikke beforders flere personer, end den er beregnet til. Dog må to børn under 6 år medtages på en cykel, når der er indrettet særlig siddeplads med anordning, der yder beskyttelse mod hjulgerne, og cyklisten er en voksen person. På cykel med hjælpemotor må ikke medtages børn.

§ 33. Fører af udrykningskøretøj kan i påtrængende tilfælde under iagttagelse af særlig forsigtighed undlade at følge bestemmelserne i afsnit A og B. Anvisninger, der gives af politiet ved tegn, skal dog altid efterkommes.

C. Bestemmelser for gående.

§ 34. Gående skal på vej gå så langt ude til siden som muligt og fortrinsvis i venstre side af vejen.

Stk. 2. Ved passage over vej skal gående udvise særlig forsigtighed.

D. Andre bestemmelser.

§ 35. Justitsministeren kan fastsætte yderligere færdselsregler, herunder regler om køretøjers passagerantal, vægt og dimensioner og om transport af genstande, der frembyder en særlig fare for den offentlige sikkerhed, samt særlige regler om kørsel med forsvarrets og civilforsvarrets køretøjer, udrykningskøretøjer og køretøjer, der anvendes til vejarbejde.

V. Om erstatning og ansvarsforsikring.

§ 36. Såfremt et motordrevet køretøj forvolder skade ved påkørsel, sammenstød, væltning eller andre lignende kørselsuheld eller ved en i motor eller beholder opstået eksplosion eller brand, er den for køretøjet ansvarlige forpligtet til at erstatte skaden,

medmindre det enten oplyses, at den skadelidende forsætligt har hidført skaden, eller det fremgår af omstændighederne, at denne ikke kunne være afværget ved den agtpågivenhed og omhu, der udkræves ved benyttelse af motordrevne køretøjer, såvel i henseende til driften som i henseende til materiellet. Oplyses det, at den skadelidende ved uagtsomhed har hidført eller medvirket til skaden, kan erstatningen dog nedsættes eller endog helt bortfalde.

Stk. 2. Har et motordrevet køretøj i øvrigt voldt skade, skal den for køretøjet ansvarlige yde erstatning efter lovgivningens almindelige regler.

Stk. 3. Sker der skade ved sammenstød mellem motordrevne køretøjer, bestemmer retten under hensyn til de foreliggende omstændigheder, om og med hvor stort et beløb erstatning bør ydes fra en af siderne.

Stk. 4. I tilfælde af legemsbeskadigelse kan erstatning kræves for lidelse, lyde og vansir. Hvis den til erstatning berettigede helt eller delvis har mistet sin arbejdskraft, tilkommer der ham erstatning for vedvarende forringelse af erhvervsevnen. Afgår den skadelidende ved døden som følge af ulykken, kan den, der har bekostet begravelsen, fordre udgifterne hertil erstattet, for så vidt de ikke overstiger, hvad der efter afdødes forhold er passende. Har nogen ved dødsfaldet mistet en forsørger, kan han kræve erstatning for det tab, han derved kan antages at lide.

Stk. 5. Erstatningsansvaret påhviler den — være sig ejer eller bruger — der benytter det motordrevne køretøj eller lader det benytte. Erstatningsansvaret påhviler tillige føreren, såfremt skaden skyldes overtrædelse af nogen ham som sådan påhvillende forpligtelse.

Stk. 6. Reglerne i denne paragraf finder også anvendelse på cykler med hjælpemotor.

§ 37. Ejeren af eller den person (brugeren), som har varig rådighed over et registreringspligtigt motordrevet køretøj, skal til dækning af erstatningskrav i henhold til § 36 tegne en forsikring i et af staten anerkendt ansvarsforsikringselskab og holde forsikringen i kraft. Forsikringen skal dække personskade på indtil 150.000 kr. for hver tilskadekommen eller dræbt person og

tingsskade på indtil 120.000 kr. for den ved en enkelt begivenhed forårsagede skade.

Stk. 2. For så vidt angår andre motordrevne køretøjer, herunder cykler med hjælpemotor, skal den, der bruger køretøjet eller lader det bruge på vej, drage omsorg for, at der er tegnet en tilsvarende forsikring. Føreren af en cykel med hjælpemotor skal under kørslen til enhver tid på forlangende af politiet ved forevisning af præmiekvittering godtgøre, at foreskrevet ansvarsforsikring er tegnet og holdt i kraft.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter de nærmere regler om forsikringspligtens gennemførelse og om anerkendelse af forsikringselskaber.

Stk. 4. Præmier for den i stk. 1 og 2 omhandlede forsikring kan uden dom indrives efter reglerne i kapitel 7, afsnit A 1, i lov om rettens pleje i Grønland. Er forsikring tegnet for et større beløb end foreskrevet, gælder denne regel hele præmien.

Stk. 5. Forsikringselskabet har regres mod enhver, der efter § 36, stk. 5, er ansvarlig for skaden, og som har forvoldt denne med forsæt. Er skaden forvoldt ved grov uagtsomhed, afgøres det under hensyn til skyldgraden og omstændighederne i øvrigt, om selskabet skal have regres og i bekræftende fald i hvilket omfang.

Stk. 6. Det i stk. 5 omhandlede regreskrav må ikke dækkes ved forsikring.

Stk. 7. Motordrevne køretøjer, der tilhører danske statsmyndigheder, statsinstitutioner eller kommuner, er undtaget fra forsikringspligt, og ministeren kan træffe tilsvarende bestemmelse med hensyn til motordrevne køretøjer, der tilhører fremmede stater eller internationale organisationer. Er et køretøj herefter ikke forsikret, hæfter den danske stat eller vedkommende kommune over for den erstatningsberettigede i samme omfang som et forsikringselskab, i hvilket der er tegnet ansvarsforsikring efter reglerne i stk. 1 og 2. Med hensyn til statens og kommunens regres finder bestemmelserne i stk. 5 og 6 tilsvarende anvendelse.

§ 38. Hvis der rejses tiltale for nogen skadeforvoldende lovovertrædelse, der i henhold til § 36 kan medføre erstatningsansvar, kan erstatningskravet behandles under kriminalsagen i overensstemmelse med reg-

lerne i kapitel 5, § 44, i lov om rettens pleje i Grønland.

Stk. 2. Det forsikringselskab, i hvilket der er tegnet ansvarsforsikring, samt den, der bortset fra tiltalte er erstatningsansvarlig i henhold til § 36, stk. 5, skal underrettes om ethvert retsmøde og er berettiget til efter begæring til retsbogen at indtræde som part i sagen. Dersom de ikke indtræder, er såvel en forligsmæssig som en domsmæssig afgørelse af erstatningsspørgsmålet bindende for dem.

Stk. 3. Sammen med erstatningsspørgsmålet skal retten af egen drift påkende spørgsmålet om regres i henhold til § 37, stk. 5 eller stk. 7, sidste pkt. På grundlag af en dom, der anerkender sådan regres, kan regresbeløbet inddrives efter reglerne i kapitel 7, afsnit A 1, i lov om rettens pleje i Grønland i det omfang, hvori forsikringselskabet godtgør at have betalt den ved dommen pålagte erstatning.

VI. Overtrædelser.

§ 39. Overtrædelse af § 3, § 5, stk. 1, § 9, § 10, stk. 1 og 3, § 11, stk. 1, § 12, stk. 1, §§ 13-14, § 16, § 17, stk. 1, §§ 18-19, § 20, stk. 1 og 2, §§ 21-32, § 34 eller § 37, stk. 1 og 2, eller undladelse af at efterkomme et forbud eller påbud i henhold til loven kan medføre foranstaltninger efter kriminalloven for Grønland.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i henhold til loven, kan det fastsættes, at også overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne kan medføre foranstaltninger efter kriminalloven.

§ 40. Frakendelse af retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves førerbevis, skal finde sted, når en fører af et sådant køretøj har ført dette på groft uforsvarlig måde, eller det i øvrigt efter beskaffenheden af den begåede forseelse og under hensyn til, hvad der foreligger oplyst om tiltaltes forhold som fører af motordrevet køretøj, findes betænkeligt af hensyn til færdselssikkerheden, at han fører motordrevet køretøj.

Stk. 2. Har en fører af motordrevet køretøj, hvortil der kræves førerbevis, på grund

af nydelse af spiritus ikke været i stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde, skal retten til at føre motordrevet køretøj ligeledes frakendes ham. Under særlig formildende omstændigheder kan frakendelse dog undlades.

Stk. 3. Med hensyn til frakendelse efter stk. 1 eller 2 finder §§ 90 og 92 i kriminalloven for Grønland tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Skønner politiet, at betingelserne for at frakende en person retten til at være fører foreligger, kan det midlertidigt fratage ham denne ret, dog at vedkommende dommer, inden spørgsmålet endeligt afgøres ved dommen, atter kan ophæve den af politiet truffne bestemmelse. Dommerens afgørelse af spørgsmålet kan af sigtede eller anklagemyndigheden særskilt indbringes for landsdommeren.

Stk. 5. Anke af en dom, hvorved førerretten frakendes, har ikke opsættende virkning med hensyn til frakendelsen, medmindre landsdommeren bestemmer det. Afsiges der frifindende dom i 1. instans, og dommen påankes af anklagemyndigheden, kan denne, hvor forholdene særlig taler for at opretholde fratagelsen af førerretten under anken, indbringe spørgsmålet herom for landsdommeren.

VII. Forskellige bestemmelser.

§ 41. Justitsministeren kan, eventuelt alene for nærmere angivne områder, fastsætte særlige regler om erhvervsmæssig personbefordring, herunder regler om takster og sådanne regler om køretøjernes indretning og benyttelse, som hensynet til publikum tilsiger.

Stk. 2. Justitsministeren kan for de enkelte kommuner fastsætte bestemmelser, hvorefter der til omnibuskørsel kræves tilladelse.

§ 42. Justitsministeren kan fastsætte særlige regler om udlejning af køretøjer uden fører.

§ 43. Justitsministeren kan, hvor særlige grunde taler derfor, bestemme, at loven ikke kommer til anvendelse i visse nærmere an-

givne områder, og eventuelt i forbindelse hermed fastsætte særlige regler om færdsel for de pågældende områder.

§ 44. Justitsministeren kan bestemme, at beføjelser, der i loven er tillagt ministeren, kan udøves af politiet.

§ 45. Loven træder i kraft den 1. juli 1966. Tidspunktet for ikrafttræden af reglerne i kapitel II, B, fastsættes dog af justitsministeren.

Stk. 2. De hidtil gældende bestemmelser om færdsel, som efter § 1 er omfattet af denne lov, ophæves.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget er udarbejdet i samarbejde med det grønlandske lovudvalg. Et udkast til forslaget blev i 1965 forelagt Grønlands landsråd, der tiltrådte udkastet, idet rådet dog fremsatte ændringsforslag vedrørende § 16 og § 41; disse ændringsforslag vil blive omtalt nedenfor.

For tiden gælder der ingen lovbestemmelser om færdsel for Grønland. Derimod er der i politivedtægterne for de enkelte kommuner givet visse færdselsregler. Disse regler har imidlertid nu vist sig utilstrækkelige. Dette beror navnlig på de senere års øgede motorisering i de større grønlandske byer (ved udgangen af 1964 blev antallet af motorkøretøjer opgjort til 833, og tallet er nu væsentligt større). Der har navnlig vist sig behov for regler om køretøjers indretning, udstyr og registrering, en mere detaljeret udformning af egentlige færdselsregler, regler om pligt til at tegne ansvarsforsikring samt regler om frakendelse af førerret på grund af kørsel i spirituspåvirket tilstand.

Man har overvejet — i stedet for det foreliggende lovforslag — at foreslå, at der i den almindelige færdselslov optages en bemyndigelse til ved kgl. anordning at sætte den almindelige færdselslov i kraft for Grønland, eventuelt med visse ændringer. Denne fremgangsmåde er imidlertid ikke fundet hensigtsmæssig, idet den almindelige færdselslov indeholder en række forholdsvis detaljerede regler, som ikke har praktisk betydning for Grønland.

Det foreliggende lovforslag følger i systematik og sproglig udformning i hovedsagen den almindelige færdselslov, men er væsentlig mindre omfattende, idet man kun har medtaget de regler, som der enten nu er eller i en nærmere fremtid kan ventes at blive praktisk behov for. Da den foreslåede lov vil komme til at gælde i en periode med en hurtig teknisk udvikling, er det fundet nødvendigt i et noget videre omfang end i færdselsloven at bemyndige til fastsættelse af administrative bestemmelser. I øvrigt er afvigelserne fra færdselsloven kun få. I et bilag er angivet, hvilke bestemmelser i færdselsloven forslagets enkelte paragraffer svarer til.

I bemærkningerne nedenfor har man i hovedsagen indskrænket sig til at omtale bestemmelser, der afviger fra de tilsvarende regler i færdselsloven.

Til § 1.

Bestemmelsen svarer til § 1 i færdselsloven, idet der dog er optaget en bestemmelse, hvorefter den foreslåede lov ikke skal omfatte hundslædekørsel på slædeveje. Herved forstås de spor mellem de beboede pladser, ad hvilke slædekørsel foregår om vinteren i den nordlige del af Grønland, og som praktisk taget kun benyttes til slædekørsel.

Til § 2.

Kun de vigtigste definitioner i færdselslovens § 2 er optaget i forslaget. Definitionerne af motorredskab, traktor og de forskellige former for tilkoblede køretøjer (påhængsvogne o. lign.) er således udeladt, da det ikke for øjeblikket er muligt at overse, hvilke regler der bør gælde i Grønland om sådanne køretøjer. Regler herom foreslås derfor gennemført administrativt, jfr. forslagets § 5, stk. 3, og § 12, stk. 2.

Til § 4.

Efter denne bestemmelse skal de nærmere regler om køretøjernes indretning og udstyr fastsættes af justitsministeren. Forholdene i de forskellige dele af Grønland er så uensartede, og den tekniske udvikling så hurtig, at der må åbnes mulighed for, at reglerne kan fastsættes under hensyn til, hvad der til enhver tid er praktisk gennemførligt på de pågældende steder.

Til § 5.

Grønlandske køretøjer har ikke hidtil været registreret. Dette forhold medfører nu vanskeligheder i de større byer med hensyn til køretøjers identifikation. Visse steder, navnlig i Nord- og Østgrønland, hvor der kun findes enkelte køretøjer, er en registreringsordning endnu ikke påkrævet.

Til § 6.

Bestemmelsen svarer stort set til færdselslovens § 13. Periodisk syn af alle motorkøretøjer har i en årrække været praktiseret i Godthåb.

F. t. færdselslov for Grønland.

Til § 10.

Reglerne om kørsel i spirituspåvirket tilstand svarer til færdselslovens § 16. En regel svarende til dennes stk. 3 om forbud mod at overlade føringen af køretøjer til spirituspåvirkede personer er dog ikke medtaget. Bestemmelsen er overflødig ved siden af den almindelige regel om medvirken i den grønlandske kriminallovs § 9.

Til § 16.

I stk. 3 er indsat en bestemmelse om særlig hensyntagen til hundeslæder og til husdyr, der drives. Bestemmelsen om husdyr tager sigte på de sydlige distrikter i Grønland, hvor fåreflokke undertiden drives gennem byerne; den er optaget i lovforslaget efter landsrådets forslag.

Til § 37.

I overensstemmelse med det samtidige forslag til lov om ændring af den almindelige færdselslov foreslås forsikringssummen ved tingsskade fastsat til 120.000 kr., og forsikringspligten vedrørende registreringspligtige motordrevne køretøjer pålagt køretøjets ejer eller bruger.

Det er af Assurandør-Societetet oplyst, at de danske automobilforsikringselskaber vil være villige til at påtage sig tegningen af ansvarsforsikring fra motordrevne køretøjer i Grønland efter samme retningslinier som i det øvrige Danmark. De fleste private motorkøretøjer i Grønland er allerede ansvarsforsikret.

Til § 38.

Efter den danske færdselslovs § 67 skal retten under en færdselssag så godt som altid pådømme et eventuelt erstatningskrav. Da færdselssager i Grønland vil blive pådømt af kredsretterne, der beklædes af lægdommere, og da erstatningsspørgsmålet ofte kan indeholde komplicerede juridiske problemer, har man ikke ment at kunne overføre denne ordning til Grønland. I stedet bør gælde den almindelige regel i den grønlandske retsplejelovs kap. 5, § 44, hvorefter retten under kriminelle sager kan tillende den forurettede erstatning, men på den anden side kan nægte borgerlige krav forfølgning under kriminalsagen, når den finder, at behandlingen ikke kan ske uden væsentlig ulempe. I så fald må skadelidte anlægge almindelig borgerlig retssag.

Til § 40.

Bestemmelsen indeholder samme regler om frakendelse af førerbevis som den danske færdselslovs § 70. Dog henvises der med hensyn til frakendelses-

tidens længde og generhvervelse af førerbevis til de almindelige regler i kriminallov for Grønland §§ 90 og 92. Herefter vil førerretten kunne frakendes enten således, at en længstetid for frakendelsen angives, eller på ubestemt tid; i begge tilfælde vil retten efter begæring kunne tilbagegive den frakendte føreret.

Til § 41.

Til stk. 1. Grønlands landsråd har foreslået, at der gives ministeren hjemmel til at fastsætte, at der i den enkelte kommune kun må udøves droskekørsel efter en af kommunalbestyrelsen udstedt tilladelse. Formålet med en sådan ordning skulle være at sikre, at der altid var hyrevogne til rådighed. En forudsætning for at opnå dette resultat gennem en droskeordning omfattende enten alle eller dog nogle af de grønlandske hyrevogne må imidlertid antages at være, at hyrevognskørsel i Grønland kan drives som hovederhverv. Muligheden herfor er næppe til stede; behovet for hyrevogne opstår fortrinsvis i tilknytning til skibes eller luftfartøjers ankomst eller afgang. Man har derfor i overensstemmelse med en udtalelse fra det grønlandske lovudvalg fundet det rettest ikke at begrænse den fri adgang til hyrevognserhvervet, men alene at give hjemmel til at fastsætte takster og sådanne regler om køretøjernes indretning og benyttelse, som hensynet til publikum tilsiger. Landshøvdingen har givet tilslutning til denne bestemmelse.

Til stk. 2. I overensstemmelse med en henstilling fra Grønlands landsråd er indført en bemyndigelse til at indføre en koncessionsordning for omnibuskørsel. En sådan ordning er i det øvrige Danmark hjemlet med lov nr. 257 af 27. maj 1950 om omnibus- og fragtmandskørsel.

Til § 45.

Til stk. 1. Efter bestemmelsen i 1. pkt. skal loven træde i kraft den 1. juli 1966. Det er imidlertid tvivlsomt, om det vil være muligt inden dette tidspunkt at udfærdige de administrative bestemmelser, som er nødvendige for gennemførelsen af et registreringssystem. Det foreslås derfor, at bestemmelserne i forslagets kapitel II, B, først skal træde i kraft efter justitsministerens bestemmelse.

Til stk. 2. Ved denne bestemmelse ophæves de nugældende færdselsregler, som indeholdes i de lokale politivedtægter.

Bilag.

I dette bilag opføres forslagets bestemmelser og de tilsvarende bestemmelser i færdseksloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 231 af 27. juni 1961, som ændret ved lov nr. 199 af 16. juni 1962, lov nr. 156 af 27. maj 1964 og § 98 i lov nr. 213 af 4. juni 1965.

<i>Forslaget</i>	<i>Færdseksloven</i>	<i>Forslaget</i>	<i>Færdseksloven</i>
§ 1.....	§ 1	§ 24.....	§ 36, stk. 1
§ 2.....	§§ 2-3	§ 25.....	§ 36, stk. 2-5
§ 3.....	§ 4, § 17	§ 26.....	§ 37
§ 4.....	§§ 5-10	§ 27.....	§ 38
§ 5.....	§ 11	§ 28.....	§ 39
§ 6.....	§ 13	§ 29.....	§ 2 VIII, § 40
§ 7.....	§ 11, stk. 3, sidste pkt., stk. 4, 1. pkt. og § 13, stk. 3, sidste pkt.	§ 30.....	§ 41
§ 8.....	§ 14	§ 31.....	§ 49
§ 9.....	§ 15	§ 32.....	§ 50, stk. 5, § 52, stk. 6
§ 10.....	§ 16	§ 33.....	§ 2 V, § 44, stk. 2, § 72
§ 11.....	§ 18	§ 34.....	§ 53
§ 12.....	§ 19	§ 35.....	§ 23, stk. 3, § 26, § 33, stk. 6, § 34, stk. 5, § 41, stk. 3, § 42, §§ 45-48, § 51 og § 72
§ 13.....	§ 20	§ 36.....	§ 65, § 68
§ 14.....	§ 21	§ 37.....	§ 66, § 68
§ 15.....	§ 18, stk. 4, § 22	§ 38.....	§§ 67-68
§ 16.....	§ 24	§ 39.....	§ 69
§ 17.....	§ 25, §§ 57-58	§ 40.....	§ 70
§ 18.....	§ 29	§ 41.....	§ 73
§ 19.....	§ 30	§ 42.....	§ 74
§ 20.....	§ 31, § 59, stk. 2, § 64	§ 43.....	ingen tilsvarende bestemmelse
§ 21.....	§ 33	§ 44.....	ingen tilsvarende bestemmelse
§ 22.....	§ 34	§ 45.....	§ 77
§ 23.....	§ 35, § 44, § 57, stk. 4		